

BULLETIN

Listopad 2014

ZPRÁVA O VZTAZÍCH V OTÁZKÁCH A ODPOVĚDÍCH

Základní informace k sestavení zprávy o vztazích mezi ovládající osobou a osobou ovládanou a mezi ovládanou osobou a osobami ovládanými stejnou ovládající osobou (dále jen Zprávy) obsahují § 82-88 zák. č. 90/2012, zákona o obchodních společnostech a družstvech známého spíše jako zákon o obchodních korporacích (dále jen ZOK).

Kdo a kdy sestavuje zprávu o vztazích?

Všechny společnosti, které jsou ovládány jinou osobou (ovládané osoby), a to do 3 měsíců od skončení účetního období. Odpovědnost za vypracování Zprávy nese statutární orgán ovládané osoby.

Jaké informace se v Zprávě uvádějí?

Taxativní výčet zveřejňovaných informací je uveden v § 82 odst. 2 ZOK. Na uvážení ovládané osoby je míra podrobnosti zveřejňovaných informací. Přiměřeně lze použít tzv. princip informační uzavřenosti, který vychází z práva akcionáře požadovat vysvětlení na valné hromadě dle § 357 - 360 ZOK. Představenstvo může odmítnout poskytnutí informace z důvodu možného poškození společnosti (vyzrazení obchodního tajemství, utajované informace, apod.). Lze tedy uplatnit pravidlo, že při sestavování Zprávy nebudou zveřejněny pouze ty informace, které by nebyly zveřejněny ani na valné hromadě ovládané osoby z výše uvedených důvodů.

Pokud statutární orgán nebude mít k dispozici potřebné informace pro vypracování Zprávy, musí tuto skutečnost ve Zprávě s vysvětlením uvést.

Obsah zprávy o vztazích

1. struktura vztahů mezi osobami tvořícími koncern;
2. úloha ovládané osoby v koncernu;
3. způsob a prostředky ovládnání;
4. přehled jednání učiněných v posledním účetním období, která byla učiněna na popud nebo v zájmu ovládající osoby nebo jí ovládaných osob, pokud se takovéto jednání týkalo majetku, který přesahuje 10 % vlastního kapitálu ovládané osoby zjištěného podle poslední účetní závěrky;
5. přehled vzájemných smluv mezi osobou ovládanou a osobou ovládající nebo mezi osobami ovládanými;
6. posouzení toho, zda vznikla ovládané osobě újma, a posouzení jejího vyrovnání;
7. zhodnocení výhod a nevýhod, které vyplývají ze vztahů mezi osobami v koncernu, informace o tom, zda převládají výhody či nevýhody a jaká z toho pro ovládanou osobu plynou rizika.

Jaká je struktura Zprávy?

Uvádí se horizontální i vertikální struktura osob ovládajících a ovládaných. Ve Zprávě se uplatní tzv. dynamický a statický přístup, přičemž oba dva musí být při její tvorbě zohledněny.

Dynamický přístup → zveřejňují se informace o smlouvách uzavřených v posledním účetním období.

Statický přístup → zveřejňuje se přehled všech platných smluv, tj. i smluv z minulých účetních období.

Kdo je ovládající osobou?

Nejjednodušší je negativní vymezení - ovládající osoba neexistuje, jestliže jsou podíly rozděleny např. v poměru 50:50 nebo 30:30:30.

Také jednání ve shodě může způsobit ovládání. Pokud neprokážou opak, jednají ve shodě např. osoby blízké, právnická osoba a člen jejího statutárního a kontrolního orgánu, ovládající osoba a jí ovládané osoby, vlivné a ovlivněné osoby.

Ovládaná osoba sestavující Zprávu nemusí reportovat o své 100% dceřiné společnosti, protože poskytnuté výhody i způsobené nevýhody se přímo projeví ve zhodnocení či znehodnocení podílu. Pokud je však podíl v dceřiné společnosti menší než 100%, je nutné tuto dceřinou společnost ve Zprávě uvádět, zejména účastní-li se na této dceřiné společnosti jiná koncernová společnost nebo dokonce mateřská společnost ovládané osoby.

Jak postupovat, je-li společnost ovládanou osobou jen po část období nebo změnila-li se ovládající osoba?

Existuje-li vztah ovládání jen po část období, za které se Zpráva sestavuje, potom se Zpráva bude týkat jen tohoto období.

Existovalo-li během období více ovládajících osob, potom je nutné jednotlivá období ve Zprávě přehledně strukturovat.

Je povinnost informovat také o plněních ze smluv o výkonu funkce, pokud je plněno ovládající osobě?

Ano, ale zároveň je nutné dbát na to, aby této osobě nebyla způsobena újma uvedením detailních informací, např. v rozporu se zákonem č. 101/2000 Sb. na ochranu osobních údajů.

Jak je to s hranicí 10% hodnoty vlastního kapitálu a jak určím tuto hranici, je-li vlastní kapitál záporný?

Vychází se z hodnoty 10% vlastního kapitálu ovládané osoby za jednotlivou transakci. Nepřípustné je účelové dělení transakce, aby se o ní nemuselo reportovat.

Při záporném vlastním kapitálu je nutné reportovat o všech transakcích.

Co se rozumí poslední účetní závěrkou?

Většina odborné veřejnosti se přiklání k názoru, že se jedná o poslední řádnou účetní závěrku za období předcházející tomu období, za které se Zpráva zpracovává, tj. pro Zprávu za rok 2014 se vychází z 10% hodnoty vlastního kapitálu zjištěné v účetní závěrce za rok 2013. Důvodem je především fakt, že společnost má povinnost sestavit Zprávu do 31. 3. následujícího účetního období, ale v této době ještě nemusí být sestavena účetní závěrka za reportované období.

Co znamená "přehled jednání" učiněných v posledním účetním období?

Rozumí se tím právní jednání, zejména uzavřené smlouvy (ústní, písemné, ...), i když plnění ještě neproběhlo, jakož i plnění starých dluhů (smluvních závazků), kdy smlouva byla uzavřena před rokem 2014.

Informace uvedené v tomto Bulletinu jsou určeny výhradně k základní informaci a nelze je proto považovat za konkrétní doporučené postupy.

Další informace Vám rádi poskytneme na telefonním čísle: 603 442 554
e-mail: pechmannova@bdoconsult.cz